C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1115/2024 Judecătoria Edineț Sediul Briceni

Judecător:Comerzan Gh.

D E C I Z I E

11 noiembrie 2024

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, având în componența sa :

Președintele ședinței Scutelnic Gheorghe

Judecătorii Moraru Oleg și Pușcaș Viorel

a judecat în ședință de judecată, *în lipsa participanților la proces*, în ordine de recurs recursul declarat de către Directorul adjunct al Penitenciarului nr.2 Lipcani ,Țurcanu Alexandr împotriva ***încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 26.04.2024*** în privința condamnatului ***Railean Ion*** .

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinînd cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanţilor la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

La data de 18 aprilie 2023 în judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrat dosarul penal la plîngerea condamnatului Railean Ion împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 26.04.2024 , a fost admisă plîngerea condamnatului Railean Ion împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Railean Ion a fost deţinut cu calitatea de condamnat în perioada 04.11.2022-19.12.2022 în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, o perioadă de 45 (patruzeci și cinci) zile.

S-a constatat faptul că, Railean Ion a fost deţinut cu calitatea de condamnat în perioada 19.12.2022-10.04.2022 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, o perioadă de 132 (una sută treizeci și două) zile.

În condițiile art.473[4] alin. (5) Cod de procedură penală, s-a acordat în calitate de despăgubire lui Railean Ion, suma de bani în mărime de 4425 (patru mii patru sute douăzeci și cinci) lei, și anume, a câte 0,5 unități convenționale pentru 177 (una sută șaptezeci și șapte) zile, în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Recurs a declarat Directorul adjunct al Penitenciarului nr.2 Lipcani , Țurcanu Alexandr împotriva încheierii instanței de fond prin care solicită admiterea acestuia cu casarea încheierii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă plîngerea condamnatului Railean Ion.

În temeiul ***art.447 alin.(2) Cod de procedură penală****, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural şi nu au prezentat referința, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar*.

Verificând argumentele recurentului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar a respinge recursul declarat.

Conform prevederilor ***art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP*** *,,Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă a) recursul este nefondat;”*

Potrivit materialelor cauzei, s-a constat că prin sentința Judecătoriei Drochiei, sediul Rîșcani din 02 iulie 2021, în baza art. 217 alin. (3), 217 alin. (4), 84 alin. (1), 84 alin. (4), 87 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani 25 zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniu legat de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 03 ani.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2022, sentința Judecătoriei Drochiei, sediul Rîșcani din 02 iulie 2021 a fost casată parțial în latura pedepsei cu pronunțarea în această parte a unei noi sentințe, prin care Railean Ion a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4), 84 alin. (4), 87 alin. (1), 90 alin. (1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani 25 zile, dintre

care 1 an 6 luni 25 zile în penitenciar de tip semiînchis și 1 an 6 luni s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniu legat de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 03 ani. În rest, dispozițiile sentinței instanței de fond s-a menținut fără modificări. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 04.11.2022, fiind luat sub strajă din sala de ședință.

Potrivit materialelor cauzei, condamnatul Railean Ion s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada 04.11.2022-19.12.2022 și în Penitenciarul nr.2 Lipcani în perioada 19.12.2022-10.04.2023, data înaitării plîngerii.

Referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din *Penitenciarul nr. 11 Bălţi*, s-a reținut următoare:Railean Ion a fost deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în perioada 04.11.2022-19.12.2022.

Totodată, potrivit informaţiei accesate de pe portalul ANP-lui, persoana vizată, a fost deţinută în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, în următoarele celule şi respectiv, perioade de timp:

- celula nr. 15, în perioada de timp cuprinsă între 04.11.2022-11.11.2022, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 16,51 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,00 m^2 , fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamului: 1,01x0,95 m. Cifra deţinuţilor a fost de 8 persoane.

- celula nr. 19, în perioada de timp cuprinsă între 11.11.2022 și 19.12.2022, cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 29,21 m^2, unde blocul sanitar constituie 2,46m^2 , fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă.

Dimensiunea geamurilor: 1,06x0,98m și 1,06x0,94m. Cifra deţinuţilor a variat între 10 şi 13 persoane.

Celulele corespund condițiilor de detenție şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim.Iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W.Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecţie pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date.

Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată ușile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aierisirea artificială a celulelor.

Apa potabilă este asigurată în permanenţă de ÎM Regia APA–CANAL-Bălţi. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persistă lavoar cu robinet.

Potrivit prevederilor pct. 466 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord mun.Bălţi și pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 18°C.

Pe perioada detenţiei în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, Railean Ion a fost asigurată cu toate produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periuță şi pastă de dinţi, care sînt repartizate condamnaților conform normelor stabilite în Hotărârea de Guvern nr. 609/2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deținuților şi de eliberare a detergenților, în baza anexei nr. 7.

Referitor la starea sanitaro-igienică, este de remarcat şi faptul că, anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsecţie, cu agenţi economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate.

Spălarea lingeriei de pat se face săptămînal, conform registrului şi graficului stabilit în spălătoria penitenciarului. Totodată spălătoria este dotată cu o mașină de spălat pentru 27 kg de rufe, o mașină de spălat pentru 20 kg de rufe, o mașină de spălat pentru 18 kg de rufe şi o centrifugă pentru uscare a hainelor cu capacitatea de 100 kg. La cerinţa deţinuţilor hainile spălate sunt puse la uscat în locul special amenajat pentru uscarea hainelor.

Pentru deținuți baia se petrece nu mai puțin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit, la temperaturi admisibile, în strictă conformitate cu prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnaţi.

Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, este cu statut de izolator de urmărire penală de tip celulă, din acest motiv nu dispune de locuri special amenajate pentru fumători, însă, dispune de 3 celule care sînt destinate pentru nefumători şi la cererea acestora sînt amplasaţi în ele.

Administrația instituției organizează implicarea deținuților în activități educative, ocupaționale, informative-culturale, religioase și programe de reintegrare socială, ținînd cont de nevoile și riscul acestora. În procesul de resocializare deținuților l-i se acordă asistență psiho-socială, cu implicarea angajaților penitenciarului, reprezentanților societății civile, organizațiilor nonguvernamentale, Biroului de Probațiune mun.Bălți, Direcției de Ocupare a Forței de Muncă ș.a.

Pe parcursul întregii perioade de detenţie în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, deţinutul a beneficiat de un regim alimentar, care este în strict conformitate cu

Ordinul MJ nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților în penitenciare. În procesul de preparare a hranei în cantina instituției asortimentul şi cantitatea produselor folosite la alimentația deținuților sunt stabilite conform Hotărârii de Guvern cu nr. 609/2006 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deținuților. Hrana caldă este distribuită de trei ori pe zi conform meniului cu respectarea normelor minimegenerale de alimentare zilnică a deținuților. Meniul este diversificat şi se întocmește o dată pe săptămână. Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituției este verificată permanent de către colaboratorul serviciului medical al penitenciarului, ofițerul de serviciu şi şeful de cantină. Rezultatele acestei verificări sunt indicate în „Registrul de evidenţă a controlului asupra calității de preparare a hranei". Cantina penitenciarului este dotată cu patru frigidere pentru păstrarea produselor din carne, peşte, ouă ş.a. Pentru prepararea hranei se folosesc 2 cazane electrice cu volumul de 250L, 2 cazane electrice cu volumul de 150L și 2 tigăi electrice cu volumul de 200L. Cantina penitenciarului nr.11 – Bălți dispune de Autorizație Sanitar-Veterinară de Funcționare, eliberată de Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor.

Excepţii de la regimul alimentar comun se face în baza prescripţiei medicului, pentru deţinuţii cărora li se cuvine o dietă specială şi alimentare suplimentară.

Iarăşi, pe perioada de raport, pe timpul deplasărilor în instanţele de judecată, nu a fost asigurată cu pachet cu provizii din motiv că, toate şedinţele de judecată sau desfăşurat pînă la masă sau după masă. Astfel, reuşea să ea masa în incinta Penitenciarului.

În conformitate cu Ordinul MJ nr. 327 din 18.08.2005, Penitenciarul nr. 11 – Bălţi are statut de izolator de urmărire penală, ce prevede deţinerea permanentă în celula închisă a deținiților, cu acordarea plimbării zilnice cu o durata de o oră.

Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, ultimului i-a fost acordată plimbare zilnică în aer liber, în conformitate cu prevederile art. 215 Cod de executare, cu o durată de cel puţin 1 oră pe zi, în locuri special amenajate, conform graficului de plimbări a deţinuţilor. Secția Medicală a Penitenciarului nr.11– Bălți, activează în baza Autorizației Sanitare de Funționare cu nr.273, din 18.12.2018, eliberată de Centrul de Sănătate Publică Bălți și se menționează faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr. 478 din 15.12.2006, pct. 3 din Regulamentul cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciar, deţinuţii zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere deținutului.

Condamnaţii beneficiază în mod gratuit de asistență medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul Unic al Asigurării Obligatorii de Asistenţă Medicală. Serviciul medical este situate pe teritoriul penitenciarului, în care condițiile sunt satisfăcătoare. Totodată dispune de cabinet medical, sala de proceduri, cabinet stomatologic, cabinet ginecologic, cabinet renghenologic și birou de consultație a specialiștilor.

Examenul medical profilactic se efectuiază o data la șase luni, în condiţii de confidențialitate şi intimidate. Penitenciarul nr. 11 - Bălți, încheie anual la necesitate contracte de prestare a serviciilor medicale cu Spitalul Municipal Bălți pentru consultații la specialiștii de profil în gust

În partea ce ține de condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din *Penitenciarul nr. 2 Lipcani*, instanța de judecată reține următoarele:Railean Ion a fost deţinut în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, în sectorul de detenţie de tip semiînchis.

Aşadar, condamnatului Railean Ion i-a fost acordat dreptul, în intervalul de timp de la deşteptare pînă la stingere (6.00-22.00) să se deplăseze liber pe teritoriul penitenciarului, în limetele stabilite de administraţia penitenciarului.

În perioada deţinerii în Penitenciarul nr.2 Lipcani, Railean Ion a fost deţinut în celula nr. 18. Celula nr. 18 reprezintă o încapere cu suprafaţă totală de 30,4 m^2, (fără a fi luate în calcul suprafața instalațiilor sanitare), situată în blocul locativ nr. 1. În celula respectivă au fost deținute 7 persoane.

Iluminarea naturală este asigurată prin geam de tip termopan, cu dimensiunea 1,20x2,00 m. cu oberliht (1/3 din suprafața geamului), care se deschide pentru asigurarea ventilaţiei naturale. Celula nr. 18 a fost şi este în stare satisfăcătoare, reparaţie capitală nu necesită. Iluminarea artificială se efectuiază prin 2 corpuri de iluminat fluoriscente, alimentate de la reţeaua cu tensiune de 220 V.Celula este aprovizionată cu 1 priză electrică. Încalzirea celului este asigurată prin sistem centalizat de încalzire. Celula este amenajată cu 1 calorifer de încalzit. În perioada rece a anului temperature aerului în celula se păstreză la un nivel nu mai mic de 18°C. Celula este amenajată cu 8 locuri individuale de somn (4 paturi cu 2 nivele), 2 mese, 4 noptiere, 4 scaune, 1 cuier pentru haine, 2 polițe de perete.

Lavoar şi veceu

Lavuarul şi viceul sunt amplasate în încaperi separate, în fiecare bloc locative la et.I. Încaperile respective sunt amenajate cu teracotă pe podea şi pereţi, conectate la sistemul centralizat de apă şi sistemul centralizat de canalizare. În blocul locativ nr. 2 lavoarul este dotat cu 7 chiuvete cu robinete, cu oglindă mare.

Viceul este dotat cu 5 vase de clozet separate una de altă cu pereţi 1,2 m^2 , ventilarea naturală este asigurată prin geamurile din termopan, care se deschid.

Asigurarea cu apă potabilă este diurnă. Apa este furnizată din fîntîna arteziană. Calitatea apei se verifică regulat de către laboratorul CSP Edineţ Ministerului Sănătăţii RM. Condamnaţii au acces liber şi nelimitat la instalaţiile sanitare.

Baia

Fiecărui condamnat este asigurată posibilitatea de a face baia odată în săptămînă cu apa caldă. Baia penitenciarului este situată în clădirea sepărată constituită din vestiar (16 m^2), dotat cu cuiere pentru haine, poliţe, băncile de aşezat, şi încăperea pentru spălarea (40 m^2), amenajată cu teracotă pe podea şi pereţi, cu 10 duşe, cu 10 oglinde cu poliţe. Ventilarea este asigurată prin gemuri de tip termopan, totoadă, funcţionează sistem de ventilare artficială. Baia este conectată la sistem centralizat de apă şi canalizare. Pentru aprovizionarea băii cu căldura şi apă caldă sunt instalate cazan şi boiler de 1000 l. Deservirea băii se efectuiază de 2 condamnaţi, antrenaţi la funcţia "muncitor de deservirea băii". Baia funcţionează conform graficului stabilit.

Spălarea hainelor condamnaţilor

Spălarea rufelor personale şi lengeriei de pat a condamnaţilor se efectuiază prin intermediul spălătoriei penitenciaului, spălătoria lucrează zilnic, cu excepţia duminicii, şi este dotată cu maşine de spălat de tip automat. Cantitatea rufelor pentru spălat nu se limitează. Spălarea rufelor în maşinele de spălat de tip automat efectuiază deţinutul angajat la funcţie de operator la maşinele de spălat. Pe teritoriul penitenciarului sunt amenajate locurile speciale pentru uscarea rufelor condamnaţilor.

Asigurarea cu obiecte de prima necesitate

Pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr.2 Lipcani, condamnatul Railean Ion a fost asigurat cu locul de dormit personal, noptiera, agăţătoare la haină, saltea, perna, plapumă. Lengerie de pat, îmbrăcăminte şi încălţăminte se eliberează în caz de necesitate, la cererea condamnatului. Condamnatul Railean Ion a fost asigurat cu produse de igiena personală în limitele prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006 privind normele minime de alimentare zilnică şi obiecte de toaletă şi menaj ale deţinuţilor, sub semnătură în actele de primire-predare.

Starea sanitară a încaperilor

Verificarea stării sanitare a încăperilor penitenciarului se efectuiază zilnic de către serviciul medical. Mai mult ca atât, conform prevederilor art. 2421 pct. 5) şi 12) din Codul de executare „respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de

igienă individuală şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicaţiilor medicului, precum, menţinerea curăţeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deşteptare şi efectuarea curăţeniei în camera de detenţie", este o obligaţie imperativă a deţinutului.

Condamnaţii sunt regulat aprovizionaţi cu detergente şi inventarul necesar pentru păstrarea curaţeniei în celule. Curaţenia în încaperile de folosinţă comună asigură condamnatul, care este antrenat la munca remunerată la deservirea gospodărească în funcţie de măturător în sectorul respectiv.

Deratizarea şi dezinsectizare încaperilor penitenciarului se efectuiază de agent economic specializat, trimestrial, conform contractului încheiat anual.

Locurile pentru fumat

În Penitenciarul nr.2 Lipcani fumatul în încaperile locative este categoric interzis. Pentru condamnaţii-fumatori în curţile sectoarelor de detenţie, precum şi pe teritoriul penitenciarului, sunt amenajate locurile speciale pentru fumat.

Alimentaţia

Alimentaţia condamnaţilor este organizată 3 ori pe zi în cantina penitenciarului. Toţi condamnaţii, inclusiv şi condamnatul Railean Ion sunt asiguraţi cu hrana caldă, în conformitate cu normele minime de alimentare zilnică (HG nr.609 din 29.05.2006), pregătită calitativ şi la timp, conform meniului, repartizată conform normelor alimentare şi fiecare dată verificată de serviciul medical. Fiecare dată este luată "proba de hrană", care se păstrează în timp de 72 ore în frigiderul penitenciarului. Administraţia Penitenciarului nr.2 Lipcani primeşte produse alimentare de la Centru de Aprovizionare Tehnico-Materială ANP sau de la agenţi economici, conform contractelor încheiate. Cantina penitenciarului este amenajată cu mobilă necesară pentru primirea hranei. Pentru spălarea veselei a condamnaţilor în cantina penitenciarului sunt instalate 5 cuvete cu robinete, conectate la sistemul centralizat de apă şi canalizare, aprovizionate cu burete şi detergente pentru spălarea veselei. Spălarea veselei în lavuarul sectorului, precum şi aruncarea deşeurilor alimentare în veceu, sunt strict interzise.

Asistenţa medicală

Condamnaţii Penitenciarului nr.2 Lipcani, inclusiv şi Railean Ion, beneficiază în mod gratuit de asistenţa medicală şi de medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistenţa medicală. Secţia medicală este situată pe teritoriul penitenciarului, în încaperea blocului administrativ intern. Secţia medicală dispune de: biroul medical, sala de proceduri, izolatorul medical pe 5 paturi. În blocul administrativ extern se află farmacia şi

cabinetul medicului-stomatolog. Toate birourile sunt amenajate conform cerinţelor Ministerului Sănătăţii.

Conform statelor de personal, în Secţia Medicală activează: 1 medic-șef; 4 asistente medicale; un asistent medical superior (felcer), un medic-stomatolog 0,5 salariu, un medic psihiatru 0,5 salariu. La moment funcţia de medic-șef este vacantă. Pentru consultarea medicală de medici-specialişti condamnaţii sunt escortaţi în instituţia medicală în afară penitenciarului (Spitalul Raional Briceni), cu care Penitenciarul nr. 2 Lipcani a încheiat contractul privind acordarea serviciilor medicale. În caz de urgenţă este solicitată ambulanţa. Pentru tratamentul în staţionar condamnaţii sunt transferaţi în Penitenciarul nr.16- Pruncul.

Activităţile ocupaţionale

Penitenciarul nr. 2 Lipcani asigură condamnaţilor un şir larg de posibilităţi pentru ocupaţii utile în afară celulei. Pe teritoriul penitenciarului sunt amplasate: terenul de fotbal (4050 m^2), terenul de volei (476 m^2), terenul de baschet (420 m^2),sala de forţă (126 m^2), unde condamnaţii au acces conform graficului şi orarului zilei (foto şi graficul de petrecere a activităţilor sportive se anexează). Fiecare condamnat are posibilitate de a obţine profesia la Şcoala de Meserii a penitenciarului. Condamnaţii sunt încurajaţi de a participa în programele educative, sociale şi psiho-corecţionale, precum şi în programele opţionale, activităţile informative şi recreative.

Condamnaţii au acces liber la biblioteca penitenciarului, care dispune de sala de lectură amenajată. Fondul bibliotecar conţine 3210 exemplare de literaturejuridică, artistică, religioasă şi ediţii periodice de presă. Pe teritoriul penitenciarului este amplasată biserica creştin-ortodoxă, unde fiecare sîmbată şi la sărbătorile creştin-ortodoxe preotul-capelan al penitenciarului desfăşoară slujbele bisericeşti.

Accesul deţinuţilor la informaţie

Condamnatului se asigură acces la informaţie în conformitate cu art.208 Codului de executare. Administraţia penitenciarului ie toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicii dispoziţiilor legale privind liberul acces la informaţiile pentru condamnaţi. Condamnatului i se permite să procure, prin reţeaua de comerţ, literatura, să aboneze şi să primească ziare şi reviste, fără a se limita numărul lor, din contul mijloacelor proprii sau ale altor persoane. Penitenciarul asigură recepţionareaemisiunilor radiofonice şi televizate. În limitele regimurilor de deţinere, prevăzute în Codul de Executare şi în Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, condamnatul poate să se folosească de aparat radio, televizor,

casetofon personal sau de orice alte aparate autorizate de către administraţia penitenciarului, cu condiţia achitării plăţii pentru energia electrică consumată.

Atfel, colegiul penal consider că Railean Ion s-a aflat în Penitenciarul nr. 11 Bălți o perioadă de 45 zile, iar în Penitenciarul nr. 2 Lipcani o perioadă de 132 zile în condiții precare de detenție în total 177 (una sută șaptezeci și șapte) zile.

Potrivit prevederilor ***art.473² alin. (3) CPP*** *,,conform cărora, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei"*.

Potrivit ***art.473⁴ alin. (3), (4) CPP*** *,,în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constata ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentalel, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.*

*Potrivit **art.473⁴ alin. (5) Cod de procedură penală**, stipulează că, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473² alin. (3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

Astfel, reieșind din cele menționate, instanța de fond corect a constat că Railean Ion, la data de 19.12.2023 a fost eliberat din Penitenciarul nr. 2 Lipcani, de a acorda în calitate de despăgubire lui Railean Ion, suma de bani în mărime de 4425 (patru mii patru sute douăzeci și cinci) lei, (177 zile x 25 lei = 4425 lei), și anume, a câte 0,5 unități convenționale pentru fiecare zi, în care condamnatul a

suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmînd a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Din aceste considerente Colegiul penal consideră motivele invocate în recurs ca nefondat și necesar a fi respins.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1), pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către Directorul adjunct al Penitenciarului nr.2 Lipcani ,Țurcanu Alexandr împotriva ***încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 26.04.2024*** în privința condamnatului ***Railean Ion***, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecători: